

Learn Mithilakshara

Learn Mithilakshara

GAJENDRA THAKUR

श्रुति प्रकाशन

दिल्ली

1st edition 2009 of **Learn Mithilakshara**

author Gajendra Thakur

published by SHRUTI PUBLICATION

21/8, Ground Floor, New Rajendra Nagar, New Delhi-110008

Tel.: (011) 25889656-58 Fax: 011-25889657

ISBN : 978-93-80538-55-6

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means-photographic, electronic or mechanical including photo-copying, recording, taping or information storage-without the prior permission in writing of the copyright owner or as expressly permitted by law. You must not circulate this book in any other binding or cover and you must impose this same condition on any acquirer.

© Prity Thakur

Price: Rs. 5/- (INR)

SHRUTI PUBLICATION

Website: <http://www.shruti-publication.com>

e-mail: shruti.publication@shruti-publication.com

Designed by: Prity Thakur

Printed & Typeset at: Ajay Arts, Delhi-110002

Distributor :

M/S AJAY ARTS

4393/4-A, 1st Floor, Ansari Road,

Darya Ganj, New Delhi-110002

(O) 011-23288341, 9968170107

Mithilakshara

The following alphabets exist in Mithilakshara (devanagari followed by Mithilakshara)

Vowel s

Devanagari	Mithilakshara
अ	अ
आ	आ
इ	इ
ई	ई
उ	उ
ऊ	ऊ
ए	ए
ऐ	ऐ
ओ	ओ
औ	औ
अं	अं
अः	अः
अँ	अँ
ऋ	ऋ
ॠ	ॠ
Consonant s	
क	क

খ	থ
গ	গ
ঘ	ঘ
ঙ	ঙ
চ	চ
ছ	ছ
জ	জ
झ	झ
ञ	ঞ
ট	ঠ
ঠ	ঠ
ড	ড
ঢ	ঢ
ণ	ণ
ত	ত
থ	থ
দ	দ
ধ	ধ
ন	ন
প	প
ফ	ফ
ব	ব
ভ	ভ

म	ग
य	घ
र	व
ल	न
व	र
श	ष
ष	स
स	ह
ह	क्ष
क्ष	त्र
त्र	ज
ज	झ
Nuk t a Consonant s	
य़	य़
ड़	ड़
ढ़	ढ़
Consonant s wi t h Mat r a	
क	क
का	का

कि	कि
की	की
कु	कु
कू	कू
के	के
कै	कै
को	को
कौ	कौ
कं	कं
कः	कः
कँ	कँ
काँ	काँ
कॅ	कॅ
कृ	कृ
क्र	क्र

SOME COMPLEX ALPHABETS in MithilakShara

Devanagari	Mithilakshara
क्त्य	क्य
कत्र	कत्र
त्क	के
न्य	न्य
ल्व	ल्व

श्च	श्च
क्र	क्र
श्र	श्र
प्र	प्र
ल्व	ल्व
र्क	र्क
त्	त्
त्य	त्य
त्त्य	त्त्य
ङ्कय	ङ्कय
त्त्व	त्त्व
सु	सु
यु	यु
र्ग	र्ग
र्क	र्क
ष्ट	ष्ट
भु	भु (भु)
हु	हु (हु)
खु	खु
घु	घु
चु	चु
छु	छु
डु	डु

ଡ	ଝ
ଧ	ଞ
ବ	ଟ
ଭ	ଠ
ଗ	ଡ
ଘ	ଢ
ଙ	ଣ
ଚ	ତ
ଛ	ଥ
ପ	ଦ
ଫ	ଧ
ଭ	ନ
ସ	ପ
ଷ	ଢ
ମ	ଝ
ଯ	ଞ
ର	ଟ
ଲ	ଠ
ୱ	ଡ
୲	ଢ
୳	ଣ
୴	ତ
୵	ଥ
୶	ଦ
୷	ଧ
୸	ନ
୹	ପ
୺	ଢ
୻	ଝ
୼	ଞ
୽	ଟ
୾	ଠ
୿	ଡ
୿	ଢ

च्	च
ज्	ज
द्	द
त्	त
ध्	ध
भ्	भ
ह्	ह
ख्	ख
ग्	ग
जृ	जृ
पृ	पृ
सृ	सृ
कृ	कृ
तृ	तृ
हृ	हृ
बृ	बृ
भृ	भृ
हृ	हृ
र	र
र	ब
ब	ब्र
य	य
य	य

कक	क़
कख	कथ
कत	क़
कन	क़
कम	क़
कय	क़
क्र	क़
कल	क़
कव	क़
कस	क़
खत	ख़
खय	ख़
ख	ख़
खव	ख़
गग	ग़
गद	ग़
गध	ग़
गन	ग़
गव	ग़
ग	ग़
गल	ग़
गय	ग़
घघ	घ़

घन	घ्न
घ	घ्र
घ्य	घ्रा
ङ्क	ङ्कं
ङ्ख	ङ्खं
ङ्ग	ङ्गं
ङ्घ	ङ्घं
च्य	च
च्छ	छ
च्य	चा
च्छ	च्छ
चृ	चृ
चव	चव
ज्ज	ज्ज
ज्झ	ज्झ
ज	ज
ज्य	जा
ज्व	ज्व
ञ्य	ञ
ञ्छ	ञ्छ
ञ्ज	ञ्ज
ञ्झ	ञ्झ
ह	ह

ट्रय	ठा
ट्र	ट्र
डू	रु
ठय	ठा
ड्ग	डू
डड	डू
ड्र	डू
हय	ठा
ण्ट	रु
णठ	रु
णड	रु
णण	रु
णय	रु
णव	रु
त्क	के
त्ख	थे
त्न	ने
त्प	पे
त्म	मे
त्स	से
त्त	तु
त्य	त
त्र	त्र

ત્વ	ર
થ	ચ
ધ્ય	યા
ધ્વ	શ્વ
દ્ગ	ઙ
દ્ધ	ઢ
દ્ધ	ઞ
ક્ક	કુ
ક્ક	ઘ
દ્ય	ય
દ્ર	ડ
દ્વ	ફ
ધ્ય	બા
ધ	ભ
ધ્વ	શ્વ
ન્ત	ત્ત
ન્દ	દ્
ન્ધ	ધ
ન્ન	ન
ન્ય	ય
ન્વ	વ
પ્ત	પ્ત
પ્ન	પ્

प	प्
प्य	प्या
प्र	प्रे
प्ल	प्ले
प्व	प्वे
प्स	प्से
फ	फे
फल	फले
ब्ज	ब्जे
ब्द	ब्दे
ब्ध	ब्धे
ब्थ	ब्थे
ब्र	ब्रे
भ्य	भ्ये
भ	भे
भव	भवे
म्न	म्ने
म्प	म्पे
म्फ	म्फे
म्ब	म्बे
म्भ	म्भे
म्म	म्मे
म्य	म्ये

મ	ઢ
મ્લ	ઘ
મ્વ	ઘ
રય	યા
રવ	ઘ
ર્ક	ર્ક
ર્ગ	ઙ
લ્ય	ળા
લ્વ	ઘ
લ્ક	ર્ક
લ્પ	ળ
લ્ય	ળા
વ્ર	ઢ
લ્વ	ઘ
લ્લ	ઘ
શ્ચ	ષ્ઠ
શ્છ	ષ્ઠ
શ્ન	ઘ
શ્મ	ઘ
શ્ચ	ઘ
શ્ર	ષ્ટ્ર
શ્ત્ર	ઘ
શ્વ	ઘ

३श	शी
ष्क	क्ष
ष्ट	ष्ठ
ष्ठ	ष्ठी
ष्ण	ष्ठि
ष्प	ष्प
ष्म	ष्म
ष्य	ष्य
ष्व	ष्व
स्क	क्ष
सख	क्ष
स्त	स्त
स्थ	स्थ
स्य	स्य
स्ल	स्ल
हन	हन्
हम	हम्
हय	हय
ह	ह
हल	हल
हव	हव
क्त्य	क्त्य
क्त्र	क्त्र

त्क	के
त्र्य	त्रय
त्क्र	ॐ
इक्र	ॐ
इक्त्र	ॐ
इन्त्र	ॐ
इक्य	ॐ
इख्य	ॐ
इग्य	ॐ
इग	ॐ
इघ	ॐ
इघ्य	ॐ
छ्य	ॐ
छ्र	ॐ
छव	ॐ
ण्ड्र	ॐ
ण्ड्य	ॐ
ण्ड्व	ॐ
त्म्य	ॐ
त्र्य	त्रय
त्त्य	ॐ
द्व्य	ॐ
द्व	ॐ

द्भ्य	द्भ
द्भ	द्भ
न्त्र	न्त्र
न्त्य	न्त्य
न्त्व	न्त्व
न्द्य	न्द्य
न्ध्य	न्ध्य
ढ्य	ढ्य
ढ्व	ढ्व
म्भ्य	म्भ
र्त्य	र्त्य
स्त्य	स्त्य
त्स्य	त्स्य
स्त्र	स्त्र
त्स्न	त्स्न
स्थ्य	स्थ्य
क्य	क्य
र्ध्व	र्ध्व
र्म्य	र्म्य
क्षण	क्षण
क्ष्म	क्ष्म
क्ष्य	क्ष्य
क्ष्व	क्ष्व

श्च्य	श्च
ष्प्र	ष्प्र
ष्ट्र	ष्ट्र
ष्ठ्यू	ष्ठ्यू
मु	म् (म्)
हु	ह् (ह्)
ड़	ड़
ड़ि	ड़ि
ड़ी	ड़ी
ड़ै	ड़ै
ढ़	ढ़
ढ़ि	ढ़ि
ढ़ी	ढ़ी
ढ़ै	ढ़ै
काँ	काँ
डाँ	डाँ
ऋ	ऋ
ॠ	ॠ
ऌ	ॡ
ॡ	ॢ
ऋ	ॣ
ख	ख

ग	ग़
ज़	ज़़
फ़	फ़़

Conj unct s	
द + halant + द द्द	द + hal ant + द द्द
द + halant + ध द्ध	द + hal ant + ध द्ध
द + halant + व द्व	द + hal ant + व द्व
द + halant + म म्म	द + hal ant + म म्म
द + halant + य द्य	द + hal ant + य द्य

<p>द + halant + ब द्ब</p>	<p>श द + hal ant + र्र द्र्र</p>
<p>द + halant + न द्न</p>	<p>द + hal ant + न द्न</p>
<p>द + halant + ग द्ग</p>	<p>द + hal ant + ग द्ग</p>
<p>द + halant + घ द्घ</p>	<p>द + hal ant + घ द्घ</p>
<p>ह + halant + म ह्म</p>	<p>ह + hal ant + म ह्म</p>
<p>ह + halant + ल ह्ल</p>	<p>ह + hal ant + ल ह्ल</p>
<p>ह + halant + व ह्व</p>	<p>ह + hal ant + व ह्व</p>
<p>ह + halant + न ह्न</p>	<p>ह + hal ant + न ह्न</p>

ह + halant + य ह्य	ह + hal ant + य ह्य
ष + halant + ट ष्ट	ष + hal ant + ट ष्ट
ष + halant + ठ ष्ठ	ष + hal ant + ठ ष्ठ
त + halant + त त्त	त + hal ant + त त्त
क + halant + त क्त	क + hal ant + त क्त
श + halant + च श्च	श + hal ant + च श्च
श + halant + व श्व	श + hal ant + व श्व
श + halant + र श्र	श + hal ant + र श्र

s (avagraha) ॐ	ॐ (avagraha) ॐ
-------------------------------------	-------------------------------------

Punctuation/ Quotation Marks:

The English symbols [] { } () - + * / = | ; : . , " ? ! % \ ~ _ ` '

translate into the same symbols Marks.

PRACTISE AGAIN AND AGAIN:

Vowel :

Devanagari followed by MithilakShara:-

अ , आ , इ , ई , उ , ऊ , ऋ , ॠ , ए , ऐ , ओ , औ

अ , आ , इ , ई , उ , ऊ , ऋ , ॠ , ए , ऐ , ओ , औ
 . ॐ

Consonant s: Devanagari followed by MithilakShara:-

क , ख , ग , घ , ङ

क , ख , ग , घ , ङ

च , छ, ज, झ, ञ

च , छ, ज, झ, ञ

ट , ठ, ड, ढ, ण

ट , ठ, ड, ढ, ण

त , थ, द, ध , न

त , थ, द, ध , न

प , फ , ब , भ , म

प , फ , ब , भ , म

य , र, ल , व , श , ष , स , ह

य , र, ल , व , श , ष , स , ह

क का कि की कु क् कृ कृ कलृ कलृकँ के के कै

काँ को कौ कौ कं कः

क का कि की ॠ कृ थ क् वृ वः कँ के कै
काँ को कौ कं कः

ॐ (anudatta)

◦ (*udat ta*)

̀ (*swar i ta*)

ॐ (chandrabindu)

- (anus vara)

◌ (visarga)

२ (av agr aha) ॐ (aum)

श्री (shree) ः (nukṭa)

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः अँ आँ ऋ ॠ लृ

ष स ह क्ष जड़

ଧା ଧା ଗ ଗ ଓ ଓ ଏ ଏ ଓ ଓ ଥା ଥା: ଥା ଥା ଶ, ଶ, ଣ, ଣ

ଷ ମ ନ ଞ୍ଜ ଡ଼ ଡ଼

म् म मा मि मी मु मू मे मै मो मौ मं मः म्र ऋ र्म मँ

माँ मँ माँ मृ मृ मृ मृ मं मं मे मे म
ळ

गु ग गा गि गी ञ (ङ) गू गे गै गो गौ गं गः अ ब्ग र्ग
गँ गाँ गँ गाँ गृ गृ गृ गृ गं गं गे गे गं गं
ळ

(udaatt a): ॒ (anudaatt a): ॑ (grave): ˆ
(accute): ˆ (nukta) ण् ण् ण्
अ॒ : ~ (avagraha) . : (abreviati on)
। : (ar dhachar ana.khada danda)
॥ : (poornachar an)
१२३४५६७८९० 1234567890

REVISE:-

स्वर

अः अ । आ । इ । ई । उ । ऊ । ए । ऐ ।

ओ । औ । अं । अः । ऋ । ॠ । ल । लृ ।

श्रव

थः थ । था । ज । जा । ङ । ङ । ए । ई ।

उ । ँ । थः । थः । शृ । शृ । नृ । नृ

व्यंजन

रांजन

कः क । का । कि । की । कु । कू । के ।

कै । को । कौ । कं । कः

कः क । का । कि । की । कू । के ।
कै । को । कौ । कं । कः

खः ख । खा । खि । खी । खु । खू । खे ।

खै । खो । खौ । खं । खः

खः ख । खा । खि । खी । खू । खे ।
खै । खो । खौ । खं । खः

गः ग । गा । गि । गी । गु । गू । गे । गै ।

गो । गौ । गं । गः

गः ग । गा । गि । गी । गु । गू । गे । गै ।
गो । गौ । गं । गः

घः घ । घा । घि । घी । घु । घू । घे । घै ।

घो । घौ । घं । घः

घः घ । घा । घि । घी । घू । घे । घै ।
घो । घौ । घं । घः

ङः ङ । ङा । ङि । ङी । ङु । ङू । ङे । ङै ।

डो | डौ | डं | डः

डु | डु | डा | डि | डी | डू | डू | डे | डे
| डौ | डौ | डं | डः

चः च | चा | चि | ची | चु | चू | चे | चै |

चो | चौ | चं | चः

चः च | चा | चि | ची | चू | चू | चे | चे
| चो | चो | चं | चः

छः छ | छा | छि | छी | छु | छू | छे | छै |

छो | चौ | छं | छः

छः छ | छा | छि | छी | छू | छू | छे | छे
| छो | छो | छं | छः

जः ज | जा | जि | जी | जु | जू | जे | जै |

जो | जौ | जं | जः

जः ज | जा | जि | जी | जू | जू | जे | जे
| जो | जो | जो | जं | जः

झः झ | झा | झि | झी | झु | झू | झे |

झो | झौ | झं | झः

झः झ | झा | झि | झी | झू | झू | झे | झे
| झो | झो | झो | झं | झः

ञः ञ | ञा | ञि | ञी | ञु | ञू | ञे |

ञो | ञौ | ञं | ञः

ਐ: ਐ | ਐ | ਐ | ਐ | ਐ | ਐ | ਐ |
ਐ | ਐ | ਐ | ਐ | ਐ :

ਟ: ਟ | ਟ | ਟਿ | ਟੀ | ਟੁ | ਟ੍ਰ | ਟੇ | ਟੈ |

ਟੋ | ਟੌ | ਟੰ | ਟ:

ਠ: ਠ | ਠ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ |
| ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ :

ਠ: ਠ | ਠ | ਠਿ | ਠੀ | ਠੁ | ਠ੍ਰ | ਠੇ | ਠੈ |

ਠੋ | ਠੌ | ਠੰ | ਠ:

ਠ: ਠ | ਠ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ |
| ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ | ਠੀ :

ਡ: ਡ | ਡ | ਡਿ | ਡੀ | ਡੁ | ਡ੍ਰ | ਡੇ | ਡੈ |

ਡੋ | ਡੌ | ਡੰ | ਡ:

ਢ: ਢ | ਢ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ |
| ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ :

ਢ: ਢ | ਢ | ਢਿ | ਢੀ | ਢੁ | ਢ੍ਰ | ਢੇ | ਢੈ |

ਢੋ | ਢੌ | ਢੰ | ਢ:

ਢ: ਢ | ਢ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ |
| ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ | ਢੀ :

ਞ: ਞ | ਞ | ਞਿ | ਞੀ | ਞੁ | ਞ੍ਰ | ਞੇ | ਞੈ |

णो । णौ । णं । णः

णः ण । णा । णि । णी । ण । णू । णे । णै
। णौ । णौ । णं । णः

तः त । ता । ति । ती । तु । तू । ते ।

तै । तो । तौ । तं । तः

तः त । ता । ति । ती । त । तू । ते ।
तै । तो । तौ । तं । तः

थः थ । था । थि । थी । थु । थू । थे । थै ।

थो । थौ । थं । थः

थः थ । था । थि । थी । थ । थू । थे । थै
। थौ । थौ । थं । थः

दः द । दा । दि । दी । दु । दू । दे । दै ।

दो । दौ । दं । दः

दः द । दा । दि । दी । द । दू । दे । दै
। दो । दौ । दं । दः

धः ध । धा । धि । धी । धु । धू । धे । धै ।

धो । धौ । धं । धः

धः ध । धा । धि । धी । ध । धू । धे । धै
। धो । धौ । धं । धः

नः न । ना । नि । नी । नु । नू । ने । नै ।

नो । नौ । नं । नः

नः न । ना । नि । नी । न् । नू । ने । नै ।
नो । नौ । नं । नः

पः प । पा । पि । पी । पु । पू । पे । पै ।
पो । पौ । पं । पः

पः प । पा । पि । पी । प् । पू । पे । पै ।
पो । पौ । पं । पः

फः फ । फा । फि । फी । फु । फू । फे ।
फै । फो । फौ । फं । फः

हः ह । हा । हि । ही । हु । हू । हे ।
है । हो । हौ । हं । हः

बः ब । बा । बि । बी । बु । बू । बे । बै ।
बो । बौ । बं । बः

रैः रै । रा । रि । री । रू । रू । रै । रै ।
रौ । रौ । रं । रः

भः भ । भा । भि । भी । भु । भू । भे ।
भै । भो । भौ । भं । भः

भः भ । भा । भि । भी । भु । भू । भे ।
भै । भो । भौ । भं । भः

मः म । मा । मि । मी । मु । मू । मे । मै ।
मो । मौ । मं । मः

মঃ ম । মা । মি । মী । স্ব (ফ্ল) । মূ । মে ।
মৌ । মো । মৌ । মং । মঃ

যঃ য । যা । যি । যী । যু । যূ । যে । য়ৈ ।

যৌ । যৌ । যং । যঃ

যঃ য । যা । যি । যী । য় । যূ । যে । যৌ
। যৌ । যৌ । যং । যঃ

রঃ র । রা । রি । রী । রু । রূ । রে । রৈ ।

রৌ । রৌ । রং । রঃ

বঃ ব । বা । বি । বী । ব় । বূ । বে । বৈ
। বৌ । বৌ । বং । বঃ

লঃ ল । লা । লি । লী । লু । লূ । লে । লৈ ।

লৌ । লৌ । লং । লঃ

নঃ ন । না । নি । নী । ন় । নূ । নে । নৌ
। নৌ । নৌ । নং । নঃ

বঃ ব । বা । বি । বী । বু । বূ । বে । বৈ ।

বৌ । বৌ । বং । বঃ

বঃ ব । বা । বি । বী । ব় । বূ । বে । বৈ ।
বৌ । বৌ । বং । বঃ

সঃ স । সা । সি । সী । সু । সূ । সে ।

সৌ । সৌ । সৌ । সং । সঃ

স: স । সা । সি । সী । স্ব । সূ । সে । সৈ
। সো । সৌ । সং । সঃ

ষ: ষ । ষা । ষি । ষী । ষু । ষূ । ষে ।

ষৈ । ষো । ষৌ । ষং । ষঃ

ষ: ষ । ষা । ষি । ষী । ষ্ণ । ষূ । ষে । ষ্ণৈ
। ষো । ষৌ । ষং । ষঃ

শ: শ । শা । শি । শী । শু । শূ । শে । শৈ ।

শো । শৌ । শং । শঃ

শি: শি । শী । শি । শী । শ্চ । শূ । শৈ । শ্চৈ
। শৌ । শৌ । শং । শিঃ

হ: হ । হা । হি । হী । হু । হূ । হে । হৈ ।

হো । হৌ । হং । হঃ

হ: হ । হা । হি । হী । হ্ৰ (হৃ) । হ্র । হে ।
হ্রৈ । হো । হৌ । হং । হঃ

ক্ষ: ক্ষ । ক্ষা । ক্ষি । ক্ষী । ক্ষু । ক্ষূ । ক্ষে ।

ক্ষৈ । ক্ষো । ক্ষৌ । ক্ষং । ক্ষঃ

ক্ষ: ক্ষ । ক্ষা । ক্ষি । ক্ষী । ক্ষ্ণ । ক্ষূ । ক্ষে ।
ক্ষৈ । ক্ষো । ক্ষৌ । ক্ষং । ক্ষঃ

ত্র: ত্র । ত্রা । ত্রি । ত্রী । ত্রু । ত্রূ । ত্রে । ত্রৈ ।

त्रो । त्रौ । त्रं । त्रः

वः व । वा । वि । वी । वृ । वू । वे । वै
व्रो । व्रौ । व्रं । व्रः

जः ज । जा । जि । जी । जु । जू । जे । जै । जो । जौ । जं । जः

झः झ । झा । झि । झी । झु । झू । जे । जै । जो । जौ । जं । जः
| ज़े । ज़ो । ज़ौ । ज़ं । ज़ः

सांख्य ० । १ । २ । ३ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ ।

९

सांख्य

० । १ । २ । ३ । ४ । ५ । ६ । ७ । ८ । ९ । + ।
९

क का कि की कु कू कृ क्व कल कँ के कै कै

काँ को कौ कौ कं कः

क का कि की कू कृ क्व कल कँ के कै कै

काँ को कौ कौ कं कः

सिंहिबद्ध